

foreningen 2 foreldre

Deres ref.
25/3909

Vår ref.

Dato
01.12.2025

Justis og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep, 0030 Oslo
0030 Oslo
postmottak@jd.dep.no

Høringsuttalelse fra Foreningen 2 Foreldre til «Høring - NOU 2025: 6 - Samboerloven - Regulering av det økonomiske forholdet mellom samboere»

Foreningen 2 Foreldre (F2F) er en frivillig kjønnsnøytral medlemsorganisasjon som siden starten i 1985 har arbeidet for å skape trygge familieforhold for barn med to hjem. F2Fs fokus er å sikre at barn opprettholder regelmessig og god hverdagskontakt med begge foreldre, også om foreldrene ikke (lenger) lever sammen. Dette er normalt i tråd med barns ønsker og forskning som viser positive sammenhenger mellom god kontakt med begge foreldre og barns helse og livskvalitet.

Den uttalte målsettingen i NOU 2025:6 om å skape større rettslig trygghet og forutsigbarhet for samboere og deres barn virker fornuftig. Vi har imidlertid en del kommentarer til hvordan samboerlovutvalget har innrettet lovforslaget. Det er mange ulike kategorier av samboere, hvorav en del samboere uten felles barn aktivt velger samboerskap for å unngå å få en så tett sammenvevd økonomi som det som følger av ekteskap. Med samboerutvalgets forslaget til samboerlov blir samboerskap og ekteskap veldig likt, og det passer ikke inn i alle livssituasjoner.

1. Barnets beste som overordnet hensyn

Utvalget foreslår en **fravikelig** samboerlov som regulerer rettigheter og plikter på det økonomiske området under samlivet og ved opphør, særlig begrunnet i omfanget av samboerskap og hensynet til berørte barn. F2F støtter å gjøre loven gjeldende for par som har/har hatt/venter barn sammen, eller aktivt avtaler at loven skal gjelde. For **samboere uten felles barn** mener F2F at samboerne må gis en større frihet til hvordan de ordner sitt økonomiske mellomværende.

F2F anbefaler at barnets beste presiseres som **overordnet tolkningsnorm** i formålsbestemmelsen og ved anvendelse av lovens enkeltregler der barn berøres av regler om felles bolig, bruksrett og økonomisk oppgjør.

2. Harmonisering med ny barnelov

NOU 2025:6 omhandler økonomiske forhold, men disse har **direkte betydning** for foreldres mulighet til å utøve omsorg og opprettholde god kontakt med barnet etter brudd. Vi anbefaler at samboerloven **samordnes med ny barnelov**, som har som mål å fremme barns beste og likeverdig foreldreskap, og der avtalefrihet og domstolenes frie vurdering presumptivt ivaretar behovet for skreddersøm i enkeltsaker. [dagsavisen.no]. Ved tolkning og anvendelse av denne lov skal **barnelovens** prinsipper om barnets beste og likeverdig foreldreskap **legges til grunn** der regler berører barn. Departementet skal sikre **samordning** av lovverket slik at reglene samlet fremmer barnets beste og forebygger konflikt.

Når det gjelder å overta bruksrett til felles bolig vil F2F spesielt påpeke at i følge den nylig vedtatte barneloven legges det til grunn at foreldre fortsatt har daglig myndighet i fellesskap for felles barn etter samlivsbrudd, dersom ikke annet er avtalt eller fastsatt. F2F forutsetter derfor at bestemmelsene om hvem av foreldrene som skal ha barnets faste bosted og ha bruksrett til felles bolig for å verne barns hjem, må vurderes på et vesentlig friere grunnlag enn det som har vært norsk tradisjon. Når foreldrene får et likeverdig utgangspunkt etter den nye barneloven, må dette nødvendigvis også ha en innvirkning på hvem som eventuelt skal overta bruksrett til felles bolig. I disse spørsmålene bør det tenkes kjønnsnøytralt, og fokusere på hva som er den beste løsningen for barnet.

3. Fravikelighet og formkrav til avtaler

F2F mener det er strengt nødvendig at samboerloven opprettholder fravikelighet, og legger til rette for enkle, digitale og standardiserte avtaler med obligatorisk informasjon om barns rettigheter og foreldres ansvar, for å forebygge konflikt og sikre at avtaler ivaretar barnets beste. Utvalget foreslår at loven kan fravikes ved skriftlige avtaler som oppfyller bestemte formkrav (bl.a. bevitning). [ovgj.no]. F2F støtter denne fravikeligheten og oppfordrer til en digital løsning for å opprette gyldige samboeravtaler, med veiledning som ivaretar barns beste og forebygger konflikter – i tråd med utvalgets omtale av et standardregelverk og «opt-out»-modell. [juristen.no]

Samboerlovutvalget har endt opp med å velge opt-out løsningen, som betyr at den enkelte aktivt må velge seg ut av lovens hovedbestemmelser om partene er enige om dette. Sett hen til behovet for en pedagogisk lovtekst som kan leses og forstås av alle, er disse opt-out løsningene vanskelig å få øye på i lovteksten. Det kan ikke forventes at brukere av samboerloven skal sette seg inn i lovens forarbeider. Derfor må opt out løsningene gjøres langt tydeligere i en pedagogisk lovtekst.

4. Regler under samlivet

Utvalget foreslår bl.a. **vern om felles bolig** (krav om samtykke ved salg/pant), **gjensidig forsørgelsesplikt**, **økonomisk åpenhet** og en **sameiepresumpsjon** for ting ervervet til felles personlig bruk.

foreningen 2 foreldre

F2F støtter disse forslagene og understreker at vern av felles bolig og økonomisk åpenhet kan **reducere konflikter** og **beskytte barn** mot uforutsigbare endringer i bosituasjonen.

5. Mange nyfamilier velger bevisst samboerskap framfor ekteskap

Mange nyfamilier velger samboerskap fordi de ikke ønsker en så sammenvevd økonomi som følger av ekteskapsinngåelse. Særlig gjelder dette foreldre med særkullsbarn og ingen fellesbarn som etablerer seg i nye parforhold som samboere. En ny samboerlov bør derfor ikke tvinge partene inn i samme økonomiske rammer som det som følger av ekteskapslovgivningen. Partene må ha en viss frihet i hvordan de ønsker å organisere sitt praktiske og økonomiske mellomværende.

I seriemonogamiets tidsalder er det oftest slik at foreldrene har hatt en mer langvarig relasjon til sine (respektive) særkullsbarn enn de har hatt til sin ektefelle/samboer når en av dem dør eller samlivet tar slutt. Disse ektefellene/samboerne har ofte bygget opp formuer på hver sin kant, og kanskje bare hatt et kortvarig samliv på tampen av livsløpet.

Mange foreldre som er "ferdige med å få barn" velger å inngå samboerskap framfor ekteskap nettopp for å unngå formuesfellesskap og sikre begunstiging av sine egne barn om en selv skulle falle fra. Dersom partene ønsker å inngå formuesfellesskap kan de velge å gifte seg. Partene selv må få frihet til å velge mellom disse to løsningene.

Særkullsbarn har som utgangspunkt rett til å bli likestilt med sine hel- og halvsøsken i forhold til relasjon med og senere arv fra hver av sine foreldre. Nye samboere eller nye ektefeller har ingen forsørgelsesplikt overfor partnerens særkullsbarn. Jfr. barneloven og barnebidragsordningen. Særkullsbarna må ikke bli salderingspost, slik som arvelovutvalget la opp til i NOU 2014:1.

Særkullsbarna er for øvrig kun nevnt én gang i NOU 2025:6, og da i forbindelse med opphør av stønader som «enslig forsørger¹».

6. Må være mulig også for samboere å avtale særreie

Ektefeller har mulighet til å avtale helt eller delvis særreie gjennom ektepakt. Tilsvarende muligheter må finnes/tilgjengeliggjøres også for samboere.

7. Ingen lov skal gis tilbakevirkende kraft

Det følger av Grunnlovens §97 at ingen lover skal gis tilbakevirkende kraft.

Slik lovforslaget i NOU 2025:6 er utformet, vil handlinger utført før en evt. samboerlov trer i kraft, påvirke fordelingen av eiendeler og formue mellom samboere gjennom en lovendring, kanskje etter at samboerskap ble inngått under helt andre forutsetninger og rammebetingelser.

---

¹ Norske barn har i dag generelt tre forsørgere, det er mor, far og staten.

foreningen 2 foreldre

Dette står i et problematisk forhold til Grunnlovens bestemmelser om at ingen lover må gis tilbakevirkende kraft.

Skjæringspunktet for når de rettslige virkningene av en ny samboerlov skal inntre, bør være ved lovens ikrafttredelse. Borgerne må få mulighet til å tilpasse seg en endret lovgivning.

Det hadde kanskje vært mer fornuftig å velge opt-in for allerede etablerte samboerskap og opt-out for samboerskap etablert etter samboerlovens ikrafttreden?

8. Det en hadde med inn skal en ha med ut – svakt grunnlag for en generell likedelingspresumpsjon

Det følger av ekteskapsloven at det en hadde med inn i ekteskapet skal en også ha med ut av ekteskapet ved skilsmisse. Tilsvarende bør det være i en samboerlovgivning.

I mange tilfeller vil det være søkt å legge til grunn lik eierandel for eiendeler anskaffet til «felles personlig bruk», dersom hver av partene har bidratt forskjellig. F.eks. hvis det er bare den ene parten som har bidratt med egenkapital til en bolig anskaffet i fellesskap, bør dette også gjenspeiles i ulike eierandeler i boligen. Dette er drøftet i NOUen, men fremgår ikke så klart av lovteksten, som derved er lite pedagogisk.

Og hva med eiendeler anskaffet før samboerskapet, men som siden har blitt tatt i bruk til «felles personlig bruk», f.eks. om den ene parten flytter inn i den andres nedbetalte bolig?

Deling av verdier, uavhengig av eierforhold, medfører et inngrep i partenes eiendomsrett som vanskelig kan rettferdiggjøres og kan stå i et problematisk forhold til EMKs bestemmelser.

9. Kommentarer og forslag vedrørende enkelte lovparagrafer:

Gjennomstreket tekst: Tekst som F2F foreslår fjernes fra lovparagrafen.

Kursivert fet tekst: Tekst som F2F foreslår tas inn i lovparagrafen.

§ 2 Etablering og opphør av samboerskap

Med samboere menes to personer som bor sammen i et parforhold og som

a) har, har hatt eller venter barn sammen

b) har bodd sammen i minst ~~tre~~ **fem** år

c) har avtalt at loven skal gjelde, jf. § 3.

Personene regnes som samboere selv om de bor fra hverandre for en tid på grunn av utdanning, arbeid, sykdom, institusjonsopphold eller liknende. To personer som ikke kan inngå ekteskap etter ekteskapsloven § 3 første ledd første eller andre punktum, § 3 andre ledd første punktum,

F2Fs høringsuttalelse til "Høring - NOU 2025: 6 - Samboerloven - Regulering av det økonomiske forholdet mellom samboere"

eller som er gift eller samboer med en annen, regnes ikke som samboere.

Samboerskapet skal anses opphørt når

- a) samboerne inngår ekteskap
- b) samboerne flytter fra hverandre
- c) en av samboerne dør
- d) en av samboerne har krevd offentlig skifte eller reist sak om oppgjøret.

Fravikelighet

§ 3 Samboeravtaler. Fravikelighet

Samboere kan avtale om

- a) loven skal gjelde for dem **eller ikke**,
- b) kapittel 4 skal gjelde for dem **eller ikke**, og
- c) om bestemte eiendeler og rettigheter skal anses ervervet til felles personlig bruk etter § 12.

En avtale etter første punktum kan også inngås med sikte på et forestående samboerskap.

En samboeravtale etter første ledd kan helt eller delvis settes ut av kraft hvis den vil virke urimelig overfor en av partene. I stedet for å sette avtalen ut av kraft, kan retten bestemme at samboeren som blir urimelig dårlig stilt, skal få et beløp fra den andre samboeren.

Reglene i avtaleloven kapittel 3 gjelder så langt de passer.

§ 28 Ikrafttredelse. Overgangsregler

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

De enkelte bestemmelsene kan settes i kraft til ulik tid.

Loven gjelder for samboere som har flyttet sammen etter lovens ikrafttredelse.

Lovens kapittel 1, 2 og 7 gjelder også for samboere som hadde flyttet sammen før loven ble satt i kraft, jf. § 2 første ledd. Lovens kapittel 3, 4, 5 og 6 gjelder så sant ikke annet følger av loven eller er avtalt, ~~ett~~ **tre** år etter lovens ikrafttredelse.

Ensidige eller gjensidige disposisjoner som var gyldig inngått på det stedet og på det tidspunktet de ble foretatt, er bindende så sant ikke annet følger av ordre public.

Nettoverdien av eiendeler og rettigheter ervervet til samboernes felles personlige bruk før

foreningen 2 foreldre

lovens ikrafttredelse, skal gi grunnlag for rettigheter etter loven dersom samboerskapet opphører minst **tre** år etter lovens alminnelige ikrafttredelsestidspunkt.

Loven gjelder ikke dersom samboerskapet var opphørt som følge av samlivsbrudd eller død før lovens ikrafttredelse.

Departementet kan gi nærmere overgangsregler.

Prinsipalt mener F2F at det hadde vært mer riktig å velge opt-in for allerede etablerte samboerskap uten felles barn og opt-out for samboerskap etablert etter lovens ikrafttredelse.

Foreningen 2 Foreldre takker igjen for muligheten til å kommentere og spille inn på sentrale deler av det nye lovforslaget og ser frem til å motta departementets fullstendige forslag til ny lov om barn og foreldre, slik at vi kan vurdere de ulike delene og helheten i det endelige forslaget.

Kilder og henvisninger

- **NOU 2025:6 Samboerloven**, Regjeringen.no (utredning – formål, fravikelighet, økonomisk regulering, hensynet til barn). [regjeringen.no – NOU 2025:6](https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nou-2025-6-samboerloven)
- **F2F – organisasjon og faglige posisjoner** (likeverdig foreldreskap, forebygging av samværshindring/foreldrefremmedgjøring):
  - F2F – hjemmeside: f2f.no
  - F2F – konferanse: [Likeverdig foreldreskap og barnets beste](#)
  - Dagsavisen – debattinnlegg av F2F: [Ny barnelov fremmer barns beste og likeverdig foreldreskap](#)

Med vennlig hilsen

Rune Harald Rækken
Leder, Foreningen 2 Foreldre

Sølvi Leander
Nestleder, Foreningen 2 Foreldre